

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Rugăm încă odată cu insistență multă, pe Domnii abonați cari nu sunt la curent cu plata abonamentului, să aibă buna voință a ne achita costul pe anul expirat, fiindcă și revista noastră are de suportat multe cheltueli cari nu suferă întârziere.

I. G. Solomon. — Un sfert de veac.

Jurisprudența română. *Inalta Curte de Casație și Justiție Secțiuni-Unite.* — Legea asanării datoriilor agricole. — Dispozițiuni anticonstituționale (Creditul Funciar Rural cu Dr. Corneliu Stănescu și alții).

Curtea de Apel din București — Camera de punere sub acuzare. — Mandat de arestare. — Condițiuni pentru a putea fi emis. (Grigore Forțu cu Ministerul Public).

Jurisprudența străină. — Acțiune privată. — Cu nota de D. Cotrutz.

Un sfert de veac

În Martie 1933 se împlinesc 25 ani dela apariția primei legi de organizare judecătorească elaborată de Toma Stelian, lege prin care s'a introdus inamovibilitatea judecătorilor de ocol, căreia i-a urmat apoi inamovibilitatea judecătorilor dela Tribunale și prin cari legi s'a prevăzut selecțiunea științifică a numirilor și înaintărilor în magistratură și s'a dat posibilitate unui mare număr de tineri, fără acte de naștere, să îmbogățească prin cultura și vigoarea lor intelectuală, ogorul puțin anemiât al vechii organizări judecătorești.

Mai toți acești oameni noi intrați în anii 1907—1908 se găsesc actualmente pe treptele superioare ale ierarhiei, cei mai mulți strălucind ca simboluri vii ai nobleței robei.

Toma Stelian a fost un om mare, ca avocat, ca profesor, ca ministru; a exercitat cu înaltă probitate profesiunea de bară, cu înaltă conștiință pe aceea de catedră; cât privește activitatea ca ministru este de ajuns să spun că avea credința că un om politic ajuns ministru, încețează de a mai face politică de partid, pentru a se consacra binelui general.

Acest bine general, era la el interesul justiției, al cărui cult îl avea în suflet, ridicat la proporții

mari și de accia nu avea altă preocupare decât de a se interesa de toți magistrații, răsplătind cu prisosință pe cei merituoși, consacrați ca atare, de opiniunea generală.

Dar el a fost preocupat de un singur ideal, suficient pentru acele timpuri: binele justiției, dotând-o cu elemente de valoare și a reușit; evenimentele de după război și mai ales acele pe care le trăim au creat o altă exigență: binele magistraților.

Dacă altarul justiției este mare, servitorii lui nu au o soartă de învidiat, din cauza nouilor prefaceri cari au găsit pe magistrați reduși la propriile forțe de luptă ale fiecăruia și din care cauză au fost nițelate în masa salariaților de stat.

Răspunderea acestei izolări o purtăm, în mare parte, noi generația anilor 1907—1908, beneficiarii reformelor lui Toma Stelian, cari nu lăsăm în urmă decât frumoase hotărâri, excelente lucrări juridice și exemplul propriei noastre cariere, desigur invidiabile.

Înțeleg această răspundere, prin rezerva ce am avut, din timiditate, orgoliul sau optimism, de a ne ocupa de interesul colectiv, nu în înțelesul exclusiv materialist, ci de a creea un suflet de colegialitate activă, cu toți magistrații, tineri de valoare, supleanți, ajutori, judecători, etc., sugerând astfel puterii executive alcătuirea unui statut care să le garanteze răsplata meritată, automată, fără de umilințe, fără de combinațiuni, într'un cuvânt fără de eforturi altele decât acele puse în chinuita lor profesiune.

Nimeni dintre noi nu a ridicat steagul unei reforme, de pe urma căreia să nu se mai vadă picior de magistrat prin sălile și culcuarele ministerului, dispensați de a veni nu prin dispozițiuni polițienești cu aparente asigurătoare, dar prin siguranța fiecăruia că valoarea sa, susceptibilă de verificare obiectivă și indiscutabilă îl pune la adăpost de orice preocupare alta, decât aceea de a munci cu pricepere, cu zel și mai ales cu curaj, în spiritul de ordine legală.

Nimeni dintre noi nu s'a gândit să strângă în jurul său un mănunchiu de magistrați și să facă apoi cu ei o asociație profesională, care să crească și spre binele meritat al componentilor — oameni, necăjiți cu

familii necăjite—dar care să dea și societății cel mai mare bine pe care nici o altă asociațiune nu l'ar fi putut da, acela al creerii unei uzine din care să iasă cele mai corecte, științific vorbind, cele mai precise și clare, tehnicește vorbind și cele mai înțelepte, judecătorește vorbind, propuneri de reforme cu aspect juridic, dar de interes general.

Unde sunt congresele judecătorilor în care să vezi atâția băieți tineri, plini de învățură și cu conștiințele atât de luminate, având acel remarcabil spirit de critică, întrecându-se în propuneri, discuțiuni, elaborări asupra atâtor chestiuni care se legiferează astăzi nu cu destulă competență tehnică și juridică.

Sunt convins însă că la umbra unei reviste, nu numai de întrecere a hotărârilor și adnotărilor excelente, se va încheaga puțin câte puțin, un nucleu, un mănunchiu de judecători idealști, cari vor sacrifica din egoismul lor luminat, atât cât va trebui pentru a crea un suflet colectiv al cărui unic scop să fie lupta științifică pentru binele general al magistratilor ca și al societății, în cadrul ideilor de mai sus.

Acest mănunchiu va deveni marea uzină pe care o întrevădem și care va legaliza pe baze morale, activitatea publică din țara noastră, al cărui prestigiu se va ridica la nivelul civilizațiunii superioare.

I. G. Solomon

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența de la 17 Noiembrie 1932

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim-Președinte

Prima Societate de Credit Funciar Rural cu Dr. Corneliu Stănescu și alții

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. — PROPRIETATE. — DREPT PATRIMONIAL. — CREANȚA. -- ART. 17 DIN CONSTITUȚIE.

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. -- ASANAREA DATORIILOR AGRICOLE. -- DACĂ SATISFACE UN INTERES DE UTILITATE PUBLICĂ EXPROPRIERE. -- ART. 15 ȘI 17 DIN CONSTITUȚIE.

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. -- ASANAREA DATORIILOR AGRICOLE. -- CREDIT RURAL. -- ART. 54 DIN LEGEA ASANAREI.

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. -- ASANAREA DATORIILOR AGRICOLE. -- CREDIT RURAL. -- OBLIGAȚIUNEA STATULUI. -- DACĂ CONSTITUE O DESPAGUBIRE ÎN SENSLUL ART. 17 DIN CONSTITUȚIE.

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. -- APLANAREA CONFLICTELOR DINTRE CAPITAL ȘI MUNCA. -- DACĂ SE POATE INTERVENI ÎN CONFLICTELE DINTRE CREDITORI ȘI DEBITORI -- ART. 21 DIN CONSTITUȚIE.

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. -- ASANAREA DATORIILOR AGRICOLE. -- DACĂ ÎȘI POATE GASI O BAZA LEGALĂ TEORIA IMPREVIZIUNII. -- ART. 969 COD. CIVIL.

1°. Articolul 17 din Constituție garantează nu numai proprietatea în înțelesul obicinuit al cuvântului de proprietate corporală, imobiliară sau mobilă, ci orice formă de drept patrimonial deci și creanțele cari și ele fac parte din activul patrimonial.

2° Legea de asanare a datoriilor agricole

nu poate fi considerată ca edictată pentru satisfacerea unui interes de utilitate publică, întru-cât reducerile de creanțe și modificările ori desființările de drepturi sunt făcute în interesul unor particulari, ast-fel că exproprierea operată prin dispozițiunile acestei legi nu putea fi făcută de cât în conformitate cu prevederile Constituției și în special cu o justă și prealabilă despagubire fixată de justiție.

3° Prin dispozițiunile art. 54 din legea asanării datoriilor agricole nu s'a făcut numai o reglementare a contractului de împrumut, în sensul art. 1578 cod. civil, ci au fost vătămăte drepturile patrimoniale ale Creditului Rural, drepturi derivând din contract, întemeiate în special pe legile din 1873 și 1923 și garantate prin Constituție, ceace constituie în realitate o formă de expropriere.

4° Obligațiunea Statului, prevăzută de art. 54 din legea asanării, nu constituie o despagubire în conformitate cu art. 17 din Constituție, fiind-că deși Statul este obligat să acopere reducerile suferite de Creditul Rural prin aplicarea legii asanării la datoriile în numerar și scrisuri funciare, totuși nu se dă Creditului și echivalentul convenit pentru toate pagubele încercate și în special pentru acelea, cari rezultă din desființarea ipotecei de prim rang, a privilegiului, a solidarității dintre debitorii săi ipotecari și a procedurii speciale de executare care'i asigură o realizare mai grabnică a drepturilor sale.

5° Prin dispozițiunile art. 21 din Constituție s'a urmărit să se previe și să se aplaneze numai conflictele dintre capital și muncă, reglementându-se cât mai echitabil raporturile dintre patroni și lucrători și luându-se măsuri în scopul armonizării intereselor acestor factori sociali, fiind clar ast-fel că acest nou text introdus în actuala Constituție nu a fost înscris pentru a se interveni în raporturile dintre creditori și debitori.

6°. Legea asanării luând pentru toți debitorii agricoli măsuri generale, prin care au fost modificate contracte, reduse ori desființate drepturile patrimoniale ale creditorilor, nu și poate avea o bază legală nici în teoria impreviziunii, fiind-că chiar dacă s'ar justifica în anumite cazuri această teorie încă ea n'ar putea fi admisă și aplicată de cât cu respectarea Constituției.

No. 50. — Declarate neconstituționale art. 8, 14, 28, 36 și 54 din legea asanării datoriilor agricole, în urma recursului făcut de către Prima Societate de Credit Funciar Rural în proces cu Dr. Corneliu Stănescu, Toma Ionescu și alții.

S'au ascultat D-nii avocați Al. Otulescu, Mircea Djuvara și I. Micescu din partea recurentei, D-l avocat Em. Pantazi din

partea intervenienților în susținerea recursului și D-l avocat A. Benteoiu din partea intimaților în combateri.

D-l Procuror A. Căpățână a pus conchiuziuni pentru declararea ca neconstituționale a textelor vizate.

Curtea deliberând,

Având în vedere recursul introdus de Prima Societate civilă de Credit Funciar rural, prin care cere să fie declarate neconstituționale art. 1, 2, 8, 14—31, 36, 54 și 55 din legea asanării datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932.

Având în vedere și intervențiile făcute de: Institutul de binefacere „Providența“, Așezămintele „Nifon Mitropolitul“, Societatea pentru Învățătura Poporului Român, din București și Epitropia Spitalelor de copii „Caritatea“ din Iași, deținători de scrisuri funciare rurale și creditori ai Creditului funciar rural, prin care cer—deasemenea—să fie declarate neconstituționale citatele texte.

Având în vedere că prin motivele de recurs, formulate în scris și dezvoltate oral, recurenta și intervenienții au susținut, în esență, că art. 1, 2, 8, 14—31, 36, 54 și 55 din legea asanării datoriilor agricole au modificat drepturile de creanță ale Creditului prin reducerea capitalului și procentelor scăzute și viitoare, schimbarea termenului și locului plății, achitarea capitalului și procentelor în limita capacității de plată a debitorului, evaluată exclusiv după veniturile lui, suprimarea privilegiului asupra veniturilor bunului ipotecat, suprimarea posibilității de executare după procedura prevăzută în legea Creditului, suprimarea garanției solidare din partea tuturor debitorilor săi ipotecari și chiar a garanției ipotecare, schimbarea de debitor printr-o novațiune impusă Creditului, fără consimțământul său și înlocuirea debitorului ipotecar cu Statul, creditor chirografar; că, întrucât drepturile de creanță ale Creditului au fost dobândite prin convențiuni încheiate și au fost autorizate și garantate prin legile din 1873 și 1923, modificările aduse acestor creanțe prin arătatele texte de lege constituie o atingere vădită a dreptului de proprietate garantat de art. 17 din Constituție;

Că, în adevăr, este stabilit atât din lucrările pregătitoare și desbaterile din Constituantă, cât și din jurisprudența constantă a Inaltei Curți, că prin art. 17 din Constituție se garantează nu numai proprietatea în sensul restrâns al cuvântului, ci orice drept patrimonial; că, dreptul de creanță al Creditului, ca și celelalte drepturi accesorii sunt, necontestat, drepturi patrimoniale, ceeace, de altfel, este recunoscut și prin decizia Inaltei Curți, Secțiunii Unite, Nr. 37 din 5 Iunie 1930, în care au fost rezolvate aproape toate chestiunile azi în discuție;

Că, dispozițiunile legii de asanare nu sunt luate pentru vre-o utilitate publică, întrucât reducerile de creanțe și modificările ori desființările de drepturi sunt făcute în interesul unor particulari;

Că, prin aceste dispoziții făcându-se o expropriere, aceasta nu putea fi făcută decât în conformitate cu prevederile Constituției și în special cu o justă și prealabilă despăgubire fixată de justiție;

Că, legea asanării nu se poate întemeia nici pe art. 21 din Constituție, deoarece din lucrările preparatorii ale acesteia se vede că intervenția Statului, de care se ocupă acel articol, este privitoare la raporturile dintre capital și muncă, dintre patroni și lucrători, iar nu la acelea dintre creditori și debitori.

Că, arătata lege nu se justifică nici pe teoria impreviziunii, fiindcă nu judecătorul, ci însăși legea reduce și desființează drepturi derivând din con-

fracte; că de altă parte, nu se reziliază contractul, cum se admite în genere chiar în această teorie; că, prin procedeele legii, se ajunge la rezultatul că se îmbogățește, fără motiv, debitorul în dauna creditorilor, ceeace este tocmai contra teoriei impreviziunii; că, în speță, față de dobânzile mici percepute de Credit și de timpul în care urmează a se face plata, nici nu poate fi vorba de aplicarea teoriei impreviziunii;

Având în vedere că intimatul a susținut că în drepturile garantate prin art. 17 din Constituție, nu intră și creanțele contra particularilor, întrucât dreptul de creanță este de altă natură decât dreptul de proprietate; că, reducerea ori modificarea drepturilor Creditului Funciar Rural nu este o expropriere în sensul strict al cuvântului, pentru că Statul nu ia nimic pentru el din creanță; că, prin legea asanării, s'a reglementat numai raporturile cari derivă din contractul de împrumut în sensul art. 1578 c. civ.; că — în orice caz — Creditul este despăgubit de către Stat, care va plăti 40% cota redusă din creanță; că — în baza art. 21 — din Constituție — Statul are dreptul să intervină — prin legi — în raporturile dintre factorii producției pentru a preveni conflicte economice sau sociale, ceeace a și făcut prin această lege; că, măsurile luate își găsesc o justificare și în teoria impreviziunii, care este întemeiată pe un caz de forță majoră: devalorizarea terenurilor și a produselor agricole, așa că era o necesitate să se legifereze în acest chip.

Având în vedere că d-l Procuror General a arătat că legea asanării are la bază un vădit interes superior de stat, din cauza situației agricultorilor, dar funcțiunea, determinată de însăși Constituțiunea noastră, acestui suprem for de judecată impune Inaltei Curți îndatorirea de a examina această lege numai în ceeace privește conformitatea sau neconformitatea ei cu Constituția, făcând abstracție de orice alte considerațiuni; că, acest litigiu nu ridică aproape nici o chestiune care să nu fi fost soluționată de Inalta Curte în cauze anterioare, așa că există un adevărat drept consuetudinar constituțional, la care trebuie să se recurgă ca la cel mai sigur mijloc de interpretare; că, un singur punct ar putea face îndoială, anume: obligațiunile ce-si ia Statul prin art. 54 al legii asanării față de Creditul rural, dar și aici apare atingerea creanței acestuia prin înlăturarea garanțiilor, cu care această creanță a fost prevăzută în convenția dintre părți, garanții neechivalate prin substituirea Statului, contra voinței creditorului; că, nici pe baza art. 21 din Constituție, nu este constituțională legea asanării, deoarece acest articol dă Statului dreptul — pe care-l exercită și fără acest text — de a interveni între factorii de producție, capital și muncă și nu — cum este în speță în raporturile derivând din împrumuturile bănești și — în orice caz — nu fără a respecta proprietatea creanței; că nici teoria impreviziunii nu-i dă caracterul de constituțională, — întrucât, chiar de ar fi aplicabilă, ea nu poate fi admisă decât tot în limitele Constituției; că, pentru aceste considerațiuni, conchide cerând admiterea recursului.

Având în vedere legea citată, actele din dosar, susținerile și concluziunile depuse:

Având în vedere că din acestea se stabilește că, la 15 Iunie 1932, Dr. Corneliu Stănescu, proprietarul lotului III din moșia Popeasca-Ciupagea, situată în comuna Mârșa, jud. Vlașca, a cerut Tribunalului Vlașca s. I, asanarea judiciară, în baza art. 2, 8, 14 și 36 din legea asanării datoriilor agricole din Aprilie 1932, a sumelor ce datora Creditului Funciar Rural din București și lui Toma Ionescu; că, în această

cauză, s'au făcut și intervențiile arătate mai sus, care au fost admise în principiu de către Tribunal prin jurnalul Nr. 11 din 7 August 1932; că, după aceasta, Creditul a obiectat oral și în scris înaintea Tribunalului că dispozițiile legii invocate de debitor sunt neconstituționale și a cerut să fie suspendată judecarea cererei de asanare până ce Inalta Curte de Casație va judeca chestiunea neconstituționalității; că, debitorul și creditorul Toma Ionescu și intervenienții neopunându-se, Tribunalul, prin arătatul jurnal, a dispus suspendarea cauzei și trimiterea dosarului Inaltei Curți, potrivit art. 29 din legea ei organică;

Având în vedere că s'a susținut că prin legea asanării au fost atinse drepturile patrimoniale ale Societății recurente, violându-se astfel art. 17 din Constituție;

Având în vedere că prin acest articol, proprietatea de orice natură și creanțele asupra Statului sunt garantate.

Considerând că din examinarea proiectului de Constituție, în care se prevedea, pe lângă proprietatea imobiliară și mobilă: „proprietatea intelectuală, literară, artistică, industrială și în genere proprietatea”, din examinarea celorlalte lucrări pregătitoare, din debaterile care au avut loc în Adunările constituante și din faptul că în textul admis s'a întrebuintat formula cea mai generală posibilă, pentru a cuprinde diversele forme de proprietate și pentru a evita dificultățile provocate printr'o enumerare a lor, rezultă că prin art. 17 din Constituție se garantează nu numai proprietatea în înțelesul obișnuit al cuvântului de proprietate corporală, imobiliară sau mobilă, ci orice formă de proprietate în cel mai larg înțeles al acestui cuvânt, orice formă de drept care intră în patrimoniul unei persoane; că—mai mult—Constituantul a înțeles să garanteze nu numai toate formele de proprietate cunoscute astăzi, ci orice formă de proprietate, pe care—cum spune raportorul Constituției în Cameră—„legea sau justiția le-ar consfinți mai târziu”, deci orice formă de drept patrimonial, cunoscută la data întocmirii Constituției sau care s'ar concepe ori desvolta în viitor.

Că, întrucât și creanțele fac parte din activul patrimonial, și ele sunt cuprinse în expresiunea „proprietatea de orice natură”.

Considerând că, dacă în art. 17 se prevede că sunt garantate și „creanțele asupra Statului”, de aici nu se poate conchide că n'ar fi garantate și celelalte creanțe, deoarece cuvintele „creanțele asupra Statului” își au originea în Constituția dela 1866, unde—se vede limpede din debateri—au fost înscrise, sub influența împrejurărilor de atunci, numai pentru a înlătura teama că Statul nu și-ar plăti datoriile—cum se bănuia și chiar se propunea—precum și pentru a mări creditul acestuia, iar nici de cum pentru a exclude toate celelalte creanțe.

Că, nu este nici logic să se garanteze numai creanțele asupra Statului, și să se refuze garantarea creanțelor asupra particularilor, județelor, comunelor sau altor persoane juridice.

Considerând, de altă parte, că interpretarea art. 19 din vechea Constituție era consacrată în sensul că, față de expresia: „proprietatea de orice natură” nu se poate face vre-o distincțiune, dreptul de proprietate urmând a fi respectat, oricare ar fi obiectul lui; că, nu se poate admite că autorii Constituției din 1923 ar fi voit să părăsească interpretarea anterioară, când de nicăeri nu reese aceasta și când au arătat că acea expresiune trebuie înțeleasă în sensul cel mai larg, tocmai spre a înlătura orice

discuție și a cuprinde toate drepturile patrimoniale;

Considerând, din alt punct de vedere, că dacă s'ar admite că art. 17 se aplică numai proprietății, ar urma că desmembrămintele ei, celelalte drepturi reale sau alte drepturi patrimoniale nu s'ar bucura de nici o garanție constituțională, ceea ce nu este de conceput;

Că, ar fi și fără rațiune să se garanteze numai dreptul de proprietate, când are ca obiect un bun imobil sau mobil, de orice valoare cât de mică și să fie lăsat fără garanție dreptul de creanță, care, ori cât derivă din raportul de obligațiune, se materializează tot asupra unor bunuri corporale și care face parte, ca și dreptul de proprietate, din activul patrimonial, reprezentând deseori o valoare mult mai mare decât cel dintâiu.

Că, de asemenea, ar fi fără sens să fie garantate formele de proprietate: intelectuală, literară, artistică, industrială, etc., și să nu se dea aceeași garanție și creanțelor.

Că, toate aceste considerațiuni impun concluzia că și creanțele, ca toate drepturile patrimoniale fără deosebire, sunt garantate prin art. 17 din Constituție.

Considerând că garanția principală pentru asemenea drepturi constă în aceea că nici o lege nu poate dispune confiscarea averilor (art. 15), și nimeni nu poate fi expropriat, decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire, stabilită de justiție (art. 17 alin. III).

Având în vedere că, în cadrul acestor principii, urmează a cerceta dacă prin legea asanării datorii agricole din 19 Aprilie 1932, au fost vătămate drepturile de creanță și celelalte drepturi patrimoniale, după cum susțin recurenta și intervenienții;

Având în vedere că Societatea Creditului Funciar Rural a fost înființată prin legea din 9 Aprilie 1873 și funcționează în condițiunile și cu drepturile prevăzute în acea lege și în legea din 27 Iunie 1923;

Că, potrivit citatelor legi, Societatea recurentă a fost constituită pe baza principiului asociațiunii directe de proprietari rurali (art. 2 legea din 1923) și are de scop: efectuarea de împrumuturi ipotecare prin emisiune de scrisori funciare; finanțarea întreprinderilor pentru exploatarea de orice fel a solului și industrializarea produselor lui și efectuarea lucrărilor tehnice necesare; înființarea de întreprinderi și magazine generale pentru produsele solului și derivatelor lor industriale; efectuarea de împrumuturi pe gaj asupra unor astfel de produse și derivate, efectuarea tuturor operațiunilor de bancă numai cu membrii societății și ai societăților agricole, precum și a operațiunilor de asigurare pentru agricultori (art. 2 din lege).

Că, în privința împrumuturilor acordate de Credit, legea din 1923 prevede că ele sunt garantate printr'o ipotecă în prim rang asupra proprietății ipotecate (art. 4 alin. I și II), și prin garanția solidară a tuturor proprietăților ipotecate în proporție cu datoria existentă asupra fiecăreia din ele la data când răspunderea solidară va fi aplicată (art. 4 al. III); că, plata anuităților datorite este garantată printr'un privilegiu asupra veniturilor și produselor de orice natură ale bunului ipotecat, cum și asupra întregului inventar al imobilului (art. IV al. IV); că, inscripțiunile ipotecare sunt dispensate de reînnoirea cerută de art. 1786 cod civil, prescripțiunea nu curge contra lor, și ele garantează și dobânzile, precum și cheltuielile până la plata integrală a datoriei, fără a fi nevoie de inscripția cerută de art.

1785 cod civil; că, pentru realizarea creanțelor sale, în caz de întârziere din partea debitorului, Creditul are dreptul de a cere punerea sa în posesiunea imobilului ipotecat și încasarea veniturilor lui (art. 18), iar în caz de neplată a unei anuități sau de exigibilitate a capitalului, Creditul are dreptul de a cere vânzarea după o procedură specială, rapidă, derogatorie dela dreptul comun (art. 19 și 20 din lege).

Având în vedere că legea asanării datoriilor agricole prevede în art. 8 că pot fi asanate, în condițiile prevăzute de lege, datoriile agricultorilor cari posedă mai mult de 10 hectare, dacă cel puțin 60% din datoriile lor, în cari figurează ca debitor principal, au fost făcute în vederea dobândirii de pământ sau pentru lucrările prevăzute în acest text, până la data de 18 Decembrie 1931; că, art. 14 arată că pot cere asanarea judiciară proprietarii bunurilor prevăzute în lege pentru datoriile lor definite de art. 2 și 8, oferind o cotă de minimum 60% din totalul creanțelor lor, capital, dobânzi și accesorii, plătilibă într'un termen ce se va fixa de tribunal, în concordanță cu capacitatea de plată a debitorului și cu o anuitate ce va reprezenta cel mult 50% din veniturile nete ale bunurilor debitorului; că, art. 28 dispune că hotărîrea de asanare judiciară este opozabilă tuturor creditorilor debitorului, cota globală stabilită prin hotărîre va fi depusă de debitor la Administrația Financiară pentru contul Cassei de Depuneri și va fi distribuită creditorilor de către Președintele Tribunalului, proporțional cu quantumul creanțelor lor; că, sumele datorite în urma hotărîrii de asanare judiciară, precum și ratele anuale, sunt garantate cu o ipotecă legală asupra bunurilor imobiliare ale debitorului, în care se va menționa natura, titlul și rangul lor anterior; că, în art. 36 alin. I și II, se prevede că prin efectul aplicației art. 8, 9 și 14, dacă debitorul face dovada că 60% din datoriile sale au fost făcute în condițiile prevăzute în art. 8 și beneficiază de asanare prin reducerea dobânzilor acumulate, sau de asanarea judiciară, toate celelalte datorii ale sale vor urma regimul de asanare, la care a fost supus debitorul și, în acest caz, întregul lui patrimoniu garantează plata cotelor de asanare, iar veniturile bunurilor sale intră, fără nici o excepțiune, în calculul capacității sale de plată;

Având în vedere că art. 54 din legea asanării prevede: „Datoriile către Societățile civile de Credit Funciar Rural se vor asana conform dispozițiilor generale ale acestei legi, la care se adaugă dispozițiile speciale următoare: Statul va acoperi toate reducerile suferite de prima Societate de Credit Rural la datoriile în numerar și scrisuri funciare, prin aplicarea prezentei legi la termenele și în condițiile stipulate în convențiunile Creditului Rural cu debitorii și creditorii săi;

„Prin derogare dela legea și statutele Creditului Rural și la dispozițiunile contractelor de împrumut, pentru împrumuturile realizate în scrisuri funciare după data de 1 Ianuarie 1919, debitorii vor putea să plătească amortismentul cuprins în anuitățile ce vor deveni exigibile dela 1 Iulie 1932 în efecte de ale emisiunii, prevăzută în contractul de împrumut, pe care Societatea le va primi al pari, oricare ar fi cursul lor și le va anula“.

Considerând că, din cele arătate, reese în mod evident că, în baza legii asanării și în urma cererii debitorului Dr. C. Stănescu, contractul de împrumut dintre Creditul Funciar Rural și numitul, este modificat, creanța, atât în cece privește capitalul, cât și procentele, este redusă, termenele și locul

plății sunt schimbate, garanțiile reale și solidaritatea debitorilor săi ipotecari sunt desființate și înlocuite cu alta mult mai slabă, iar normele de executare, înscrise anume pentru garantarea drepturilor sale, într'o lege specială, au fost înlăturate, pentru o categorie de debitori.

Că, deci, prin aceste măsuri, nu s'a făcut numai o reglementare a contractului de împrumut în sensul art. 1578 cod civil, ci au fost vătămăte drepturile patrimoniale ale Creditului Rural, drepturi derivând din contract, întemeiate în special, pe legile din 1873 și 1923 și garantate prin Constituție;

Considerând că, reducerea creanței Creditului, modificarea ori desființarea drepturilor sale au fost făcute, de legea asanării, în interesul debitorului Creditului, iar nu în interesul direct, propriu zis, al Statului, în sensul art. 17 din Constituție;

Că, însă, în baza acestui articol alin. V, prin legi votate cu majoritate de două treimi, pot fi stabilite și alte cazuri de utilitate publică.

Considerând că, întrucât în art. 17 alin. IV din Constituție, se prevede că procedura și modul exproprierei au a fi determinate printr'o lege specială, este fără temeii să se creadă că, din lipsa unei astfel de legi, în care să se trateze exproprierea diverselor forme de drepturi patrimoniale, nu s'ar putea vorbi de expropriere, decât în materie imobiliară și că legiuitorul n'ar putea să reglementeze, printr'o lege specială, exproprierea unor anumite drepturi.

Considerând că, independent de chestiunea dacă dispozițiile cuprinse în legea asanării au fost luate pentru utilitate publică și independent de numirea ce s'ar da acestui procedeu, întrucât este afară de ori ce îndoială că prin ele sunt atinse — în chipul arătat — anumite drepturi patrimoniale ale Creditului Rural, aceasta este în realitate o formă de expropriere.

Considerând că, potrivit art. 17 din Constituție, exproprierea nu poate fi făcută decât după o justă și prealabilă despăgubire, stabilită de justiție; că, ori ce alt procedeu de fixare sau de achitare a despăgubirii—afară de cel primit de persoana expropriată nesocotește Constituția.

Considerând că obligația Statului—prevăzută în art. 54—nu constituie o despăgubire, în conformitate cu art. 17 din Constituție; că, în adevăr, deși Statul este obligat să acopere reducerile suferite de Creditul Rural, prin aplicarea legii asanării, la datoriile în numerar și scrisuri funciare, totuși nu se dă Creditului și echivalentul convenit pentru toate pagubele încercate și, în special, pentru acelea cari rezultă din desființarea ipotecei de prim rang, a privilegiului, a solidarității dintre debitorii săi ipotecari, a procedurii speciale de executare, care-i asigura o realizare mai grabnică a drepturilor sale, precum și din celelalte schimbări arătate, aduse contractului, sau din deprecierea scrisurilor sale;

Că, despăgubirea nu este stabilită de justiție și nu este nici prealabilă, pentru că, — afară de cece Statul este obligat prin art. 54 să plătească la termenele și în condițiunile stipulate în contractele Creditului cu debitorii și creditorii săi—restul despăgubirii nu se achită în întregime în momentul în care, prin aplicarea legii, drepturile Creditului sunt atinse.

Că, dar, nu sunt satisfăcute normele constituționale în privința despăgubirii;

Având în vedere că s'a susținut că dispozițiile atate din legea asanării se întemeiază pe art. 21 din Constituție.

Având în vedere că acest text prevede:

„Toți factorii producției se bucură de egală o-crotire. Statul opate interveni, prin legi, în rapor-turile dintre acești factori pentru a preveni conflicte „economice sau sociale. Libertatea muncii va fi apă-„rată. Legea va regula asigurarea socială a munci-torilor în caz de boală, accidente și altele”.

Considerând că și din text și în special din desba-terile Adunărilor constituante rezultă, în mod neîn-doios că, prin acest articol nou, s'a urmărit să se previe și să se aplaneze conflictele dintre capital și muncă, reglementându-se cât mai echitabil raportu-rile dintre patroni și lucrători și luându-se măsuri în scopul armonizării intereselor acestor factori sociali;

Că, deci, este clar că art. 21 n'a fost înscris pen-tru a se interveni în raporturile dintre creditori și debitori;

Că, față de acestea, este inadmisibil a extinde — pe cale de interpretare — aplicarea art. 21 și la raporturile dintre creditori și debitori, mai ales că este vorba de interpretarea unui text din Constituție.

Că, dealtfel, dacă s'ar decide că, în baza acestui text, legiuitorul ar putea interveni și în acele rapor-turi, modificând contracte, reducând ori desființând drepturi, fără formele și despăgubirile convenite, ar însemna că prin art. 21 s'a abrogat art. 17 din Constituție, ceea ce nu este admisibil;

Că, prin urmare, art. 21 nu poate servi de temei pentru legea asanării.

Având în vedere că s'a mai susținut că textele ci-tate din legea asanării se pot justifica prin teoria impreviziunii;

Considerând că, în dreptul nostru, legiuitorul sta-bilește prin art. 969 c. civ. principiul de drept co-mun, după care convențiunile legal făcute au pu-tere de lege între părțile contractante, ele neputân-du-se revoca decât prin consimțământul mutual sau din cauze prevăzute de lege; că, dela această normă nu se poate deroga decât printr'o dispoziție legală, expresă, cum este aceea din art. 1458 c. civ., excepție care confirmă concluzia că în legislația noastră tea-ria impreviziunii nu poate fi consacrată decât în virtutea unui text expres.

Considerând că — chiar după teoria impreviziu-nei — nu se recunoaște — în genere — justiției decât dreptul de a rezilia contractele sau de a le suspenda pentru un timp, iar nu de a le schimba; că, această teorie s'a aplicat în deosebi la contractele, care cuprind prestațiuni viitoare și mai cu seamă la cele cu prestațiuni succesive, însă nu la împrumuturi de bani sau la datorii de sume de acest fel.

Considerând că intervenția justiției a fost admisă — în unele țări — din cauza marilor greutatea de exe-cutare a contractelor, greutatea provenite dintr'o schim-bare așa de însemnată a valorii prestațiunilor, încât întrecea cu mult tot ceea ce o persoană diligentă ar fi putut, în mod rațional, să prevadă la încheierea contractului; că, prin această teorie, s'a căutat să se împiedice îmbogățirea nedreaptă a uneia din părți în dauna celeilalte și să se ajungă astfel la o exe-cutare mai apropiată de intenția pe care au avut-o părțile în momentul contractării, executare înteme-iată pe bună credință și pe echitate;

Că, întrucât cercetarea acestor elemente trebuie fă-cută pentru fiecare caz, ea nu poate fi decât de atri-butul justiției;

Considerând că, deoarece legiuitorul a luat, prin legea asanării, pentru toți debitorii agricoli, măsuri generale, prin care au fost modificate contracte, reduse ori desființate drepturile patrimoniale ale cre-ditorilor, această lege — în dispozițiile arătate — nu-și poate avea o bază constituțională nici în teoria im-previziunii.

Că, de altfel, în speță, față de dobânzile relativ mici, percepute de Creditul Rural și față de timpul îndelungat, în care urmează a se face plata, cu greu s'ar putea aplica această doctrină.

Considerând, de altă parte, că și dacă s'ar justifica, în anumite cazuri, teoria impreviziunii, ea n'ar putea fi admisă și aplicată, decât cu respectarea Constituției; că, nu este îngăduit ca, sub motiv de impreviziune, să fie reduse ori desființate drepturile garantate, iar art. 17 din Constituție în special, să rămână fără efect; că, dacă nu se admite că acest articol funda-mental ar fi fost modificat prin alte texte din Con-stituție, cu atât mai mult nu se poate admite ca, pe baza unei teorii discutate, să poată fi înlăturat;

Că, prin urmare, nici din acest punct de vedere legea asanării, — întrucât, prin dispozițiile citate, a violat art. 17 — nu poate fi socotită constituțională;

Considerând că, din toate cele expuse, rezultă pe deplin că, prin aplicarea art. 8 comb. cu 14, 28, 36 și 54 din legea asanării datoriiilor agricole dela 19 A-prilie 1932, sunt atinse dreptul de creanță și celelalte drepturi patrimoniale ale Soc. Creditului Funciar Rural, drepturi derivând din contractul cu Dr. C. Stănescu și din legi și garantate prin art. 17 din Con-stituție, fără a i se fi dat despăgubirea convenită, în conformitate cu acest text;

Că, prin urmare, articolele citate din legea asanării sunt neconstituționale;

Considerând că art. 1, 2, 15—27, 29, 30, 31 și 55, a căror declarare de neconstituționale a fost cerută de recurentă și intervenienți, cuprind dispoziții generale referitoare la obiectul legii, norme de procedură pentru introducerea cererilor de asanare și modul de judecare;

Că, dintre ele, art. 1 și 2 nu sunt neconstituționale, iar celelalte nu-și mai pot avea aplicare, dacă textele citate mai sus ca neconstituționale sunt declarate ca atare, așa că nu este util a le mai cerceta din acest punct de vedere;

Că, art. 55 se ocupă de acoperirea de către Stat a pierderilor suferite — prin efectul acestei legi — de către alte instituțiuni de credit și, deci, nu este locul să fie cercetat în acest litigiu.

Considerând că, astfel fiind, urmează a se admite cererea recurentei Societatea de Credit Funciar Rural și cererile intervenienților numiți și a se declara ne-constituționale art. 8, 14, 28, 36 și 54 din legea asa-nării datoriiilor agricole din 19 Aprilie 1932 și ina-plicabile față de recurentă și intervenienți în cererea de asanare introdusă de Dr. C. Stănescu și, prin consecință, a se trimite dosarul la Tribunalul Vlașca.

Văzând și art. 103 din Constituție;

Pentru aceste motive declară neconstituționale art. 8, 14, 28, 36 și 54 din legea asanării datoriiilor agricole.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI
SECȚIUNEA
CAMERA DE PUNERE SUB ACUZARE

Audiența dela 21 Ianuarie 1933

Președinția D-lui N. Jak Constantinescu

Grigore Forțu cu Ministerul Public

MANDAT DE ARESTARE.—JUDECĂTOR DE INSTRUCȚIE.—CONDIȚIUNI PENTRU EMITEREA LUI.—DACA ESTE SUFICIENTA NUMAI EXISTENȚA GRAVITĂȚII FAPTULUI.—ART. 93 AL. 2 PR. PENALA.

Pentru ca potrivit art. 93 al. 2 pr. penală, judecătorul de instrucție să poată emite un mandat de arestare, nu este suficientă existența numai a celor două condițiuni generale prevăzute de lege și anume: ca faptul imputat să fie grav și ca pedeapsa prevăzută în lege să fie de cel puțin trei luni, ci mai trebuie ca să existe și una din cele două condițiuni speciale pe cari legea le cere imperativ: deținerea să fie indispensabilă instrucției sau să fie reclamată de un interes al siguranței publice.

No. 70. Admis apelul făcut de prevenitul Grigore Forțu în contra jurnalului cu No. 1064 din Ianuarie 1933 al Trib. Ilfov S. III civ. cor.

S'a citit raportul întocmit de d-l consilier Ernest Ceaur Aslan și s'au ascultat concluziile orale ale D-lui Procuror General Codin Ștefănescu pentru respingerea apelului prevenitului.

Camera, deliberând,

Asupra apelului de față făcut de prevenitul Grigore Forțu, în contra jurnalului cu Nr. 1064 din 19 Ianuarie 1933, al Trib. Ilfov Secția III-a civ. cor., prin care pe baza art. 97 proc. penală se confirmă mandatul de arestare Nr. 450/933, dat în contra lui de d-l judecător de instrucție al sus zisului Tribunal, Cab. Nr. 3, pentru faptele prevăzute și pedepsite de art. 67 al. I din codul penal, comb. cu art. 294 al. 1, comb. și cu art. 40 din același cod.

Având în vedere că apelul este regulat făcut, prin declarațiune la Grefa Tribunalului al cărui jurnal se atacă în termenul prevăzut de art. 137 proc. penală, conform dispozițiilor art. 27 din legea libertății individuale.

Având în vedere actele din dosarul cauzei, memoriile prevenitului, raportul d-lui Consilier Ernest Ceaur Aslan, și concluziunile d-lui Procuror General.

Având în vedere că se constată din actele aflate în dosar, că este deschisă acțiune publică în contra susnumitului prevenit, pentru faptele prevăzute și pedepsite de art. 77 al. 1 comb. cu art. 294 al. 1 și cu art. 40 din codul penal și că Judecătorul de instrucție al Trib. Ilfov, Cab. Nr. 3, a emis în ziua de 15 Ianuarie 1933, în contra prevenitului mandatul de arestare Nr. 351, care mandat a fost anulat de această Cameră de acuzare prin deciziunea cu Nr. 58 din 19 Ianuarie 1933 în urma apelului făcut de numitul prevenit.

Că emițându-se un al doilea mandat de arestare cu Nr. 450 din aceeași zi, în contra numitului prevenit pentru aceleași fapte prevăzute și pedepsite de aceleași texte de lege, Trib. Ilfov Secția III-a civ.

cor. prin jurnalul cu Nr. 1064 din 19 Ianuarie 1933, a confirmat acest mandat de arestare, jurnalul ce a fost atacat de prevenit, prin apelul de față la această Cameră de acuzare.

Având în vedere că se impută susnumitului prevenit că cu ocazia unei întruniri ținută la 18 Decembrie 1932, în sala „Ileana“, cartierul Obor din București, prin cuvântarea ținută în public a adus Persoanei Majestății Sale Regele Carol al II-lea, al României, ofensele arătate în cuprinsul mandatului, atingând cinstea Sa personală.

Considerând că art. 11 din Constituție, garantând libertatea individuală, prevede că: nimeni nu poate fi deținut sau arestat, decât în puterea unui mandat judecătoresc.

Că art. 93 al 2 proc. penală, dispune ca mandatul de arestare, având de obiect închisoarea preventivă a unei persoane, nu poate fi dat decât în circumstanțe grave și când arestarea este indispensabilă instrucției cauzei, sau este reclamată de un interes al siguranței publice.

Că la aceste condițiuni, legiuitorul mai adaugă și pe aceia că: faptul imputat să fie pedepsit cu o pedeapsă de minimum trei luni.

Că așa dar, din cuprinsul acestui articol rezultă că legiuitorul în această materie stabilește principiul că: regula este libertatea tuturor celor puși sub inculpare, iar excepțiunea este deținerea lor preventivă.

Având în vedere că pentru emiterea unui mandat de arestare, legea cere neapărat existența în prim loc a două condițiuni generale: gravitatea faptului imputat și că pedeapsa prevăzută de lege să fie de minimum trei luni.

Că singure aceste două condițiuni generale nu sunt suficiente, legea mai cerând în mod imperativ existența uneia din cele două condițiuni speciale: deținerea să fie indispensabilă instrucției, sau să fie reclamată de un interes al siguranței publice, lucru care rezultă din conjunctivul și, din acest articol care figurează imediat după condițiunea gravității faptului.

Că în ce privește gravitatea faptului, ea urmează a fi luată în considerare, nu potrivit calificării lui abstracte, întrucât legea permite lăsarea în libertate, chiar în materie de crimă, ci ținând seamă de împrejurările concrete, în cari faptul a fost săvârșit și de tulburarea socială pe care a produs-o.

Că în ce privește condițiunile speciale, ele nu constituiesc numai niște simple enunțări, ele trebuind neapărat să corespundă unei stări de fapt riguros exactă.

Având în vedere că delictul pentru care prevenitul este pus sub inculpare, se pedepsește de lege cu 1—2 ani închisoare corecțională.

Că această ofensă adusă Capului Statului, cea mai înaltă emanațiune a voinței naționale, s'a făcut după cum se pretinde, prin învinuiri aduse într'o întrunire publică.

Că toate aceste împrejurări, în cari faptul s'a săvârșit ar da acestuia, evident, un caracter grav.

Că, așa fiind în speță, sunt întrunite cele două condițiuni generale, cerute de articolul mai sus citat.

Că, întrucât însă, după cum arătam mai sus, singurele aceste condițiuni ori cât de grav s'ar prezenta faptul imputat, nu sunt suficiente pentru justificarea detențiunii preventive, urmează a se examina dacă în speță sunt întrunite și condițiile speciale arătate în mandat.

Având în vedere că prin mandatul de arestare, emis de judele instructor al Cab. 3 Ilfov, în contra prevenitului se invoacă ca motiv al detențiunii sale,

interesul indispensabil al instrucției, care nefiind terminată ar putea fi influențată de către inculpat, urmând a mai fi ascultați și alți martori.

Având în vedere că din interogatoriile luate preventivului de Judele Instructor se constată că acesta a recunoscut în parte faptul ce i se impută.

Că această recunoaștere este coroborată cu dovada rezultând din însiși ziarul inculpatului, în care acesta, după cum recunoaște a reproduș cuvântarea pronunțată la întrunirea ce a ținut.

Că deci, față de aceste elemente de dovadă, nu se poate susține că interesul indispensabil al instrucției ar cere ca prevenitul să rămână în stare de arest.

Că totuși, admitând că acest interes al instrucției ar fi existat, astăzi prin faptul că martorii propuși de Parchet, au fost audiați de judele instructor, acest interes nu mai există.

Că dealmintreli și reprezentantul Ministerului Public, prin concluziunile puse oral înaintea acestei Camere, recunoscând aceasta, declară că nu mai susține acest motiv.

Că așa fiind prima condițiune specială în speță nu mai este întrunită.

Având în vedere că din mandatul mai sus menționat se invoacă în al doilea loc motivul, interesul ordinii și siguranței statului, pe care prevenitul ar putea-o turbura prin activitatea sa.

Având în vedere că prin mandatul mai sus menționat public, care să justifice deținerea în prevenție a unui învinuit, trebuie ca lăsarea sa în libertate să constituie, fie un pericol sau o amenințare pentru societate și membrii săi, fie un obstacol la realizarea justiției represive.

Având în vedere că oricât de grav s'ar considera acest fapt, totuși prin el însăși nu constituie în speță un pericol în sensul prevăzut de lege, întrucât nu a produs nici o tulburare sau amenințare a siguranței publice.

Că deasemeni nu a avut nici de consecință, fapte având acest caracter.

Că dacă, posterior pe calea presei prevenitul după cum se pretinde, ar mai fi comis fapte de asemenea natură, acestea totuși potrivit art. 26 al. ultim din Constituție, care interzice în materie de presă areștul preventiv, nu ar putea servi de bază și să justifice deținerea sa preventivă.

Că cea mai evidentă dovadă că interesul siguranței publice nu reclamă deținerea prevenitului, rezultă din împrejurarea că deși faptul a fost comis la 18 Decembrie 1932, și autoritățile în drept au avut cunoștință de aceasta, prin faptul că poliția a stenografiat cuvântarea ținută, totuși ele nu intervin decât la 15 Ianuarie 1933.

Că la această dată deschizându-se acțiune publică și emițându-se mandat de arestare în contra prevenitului, totuși nici la această dată nu se invoacă în mandatul de arestare, acest motiv, ceea ce nu ar fi admisibil în cazul când motivul ar fi într'adevăr fondat.

Că în fine netemeinicia acestui motiv mai rezultă încă și din declarația reprezentantului Ministerului Public făcută înaintea acestei Camere, că nu susține acest motiv mărginindu-se a invoaca numai acela, bazat pe gravitatea faptului.

Că așa fiind în speță, nici cea de a doua condițiune specială nu este întrunită.

Că față de aceste considerațiuni de fapt și de drept apelul fiind fondat urmează a se admite.

Pentru aceste motive, în neunire cu concluziunile d-lui Procuror General, admite.

Semnați: N. Jak Constantinescu, Ernest Ceaur Aslan, Mircea Possa.

JURISPRUDENȚA STREINĂ

ACȚIUNE PRIVATĂ. — Maxima „*electa una via*”
Identitate de cauză și obiect.

În drept maxima „*electa una via non datur recursus ad alteram*” nu poate fi opusă părții civile care urmărește înaintea jurisdicției penale reparațiunea faptelor penale, decât în cazul când acțiunea condusă de această parte dinaintea jurisdicției civile, ar fi avut aceeași cauză și același obiect.

Nu este astfel când procesul adus înaintea jurisdicției civile de către partea civilă, are ca punct de plecare o poprire, măsură esențial conservatorie și care comportă o procedură specială dinaintea jurisdicției civile și puțin interesează în cererea de validare a acestei popriri, partea civilă să fi conchis la plata a două sumi, una pentru daune din cauza unei culpe grave, alta pentru dobânzi și cheltueli și că ambele capete de cerere să se găsească reproduse în concluziunile puse de către partea civilă în sprijinul constituirei sale dinaintea jurisdicției represive, dacă zisele concluziuni conțin în plus un al treilea capăt ținând la obținerea unei sume de bani cu titlu de daune, pentru prejudiciul material și moral cauzat de furturi, falșuri și întrebuințări de falșuri și deturnare, imputate persoanei vizate prin constituire.

(CASS. CRIM. 19 Mai 1930 *Récueil des Sommaires de la Jur. Française* 1930 Novembre No. 11 pag. 829).

OBSERVAȚIE. — Pentru ca regula *electa una via* să poată fi opusă reclamantului, se cere între alte condițiuni identitatea între cele două acțiuni adică, în prim loc ca jurisdicțiunea civilă și tribunalul de represiune să fi fost sesizate de aceeași acțiune. Și pentru această condițiune trebuie a ne referi la dispozițiunile autorității lucrului judecat (*Faustin Hélie IV*, 1716 și 1717; *Garraud I*, 184, 1; *Villey* pag. 229 *Dégois*, *Fraité* No. 1484; *Vidal et Magnol Cours* No. 638 éd. VI-ème).

Jurisprudența s'a fixat și ea în acelaș senz: S'a decis astfel că nu este identitate de obiect între instanța de validare a unei popriri și o acțiune penală pentru escrocherie bazată pe manoperile frauduloase întrebuințate spre a obține remiterea sumei obiect al popriri (*Cass. crim.* 18 déc. 1873, *Dalloz P.* 74, 1, 499) (*Cass. cr.* 1 april 1922 *Dalloz P.* 1922, 1, 206). De asemenea între acțiunea în plată a valorii unei cambii și urmărirea pentru escrocherie motivată pe emisiunea acestei cambii *Cass. crim.* 4 aout 1894, *Dalloz P.* 97, 1, 266; *Cass. crim.* 29 nov. 1894, *Dalloz P.* 99, 1, 391). Iu acelaș senz s'a pronunțat și la noi *Cas S II* Dec. 673 din 15 Noemb. 1895, *Bul. Cas.* pag. 1378).

D. COTRUTZ